

Projektinjohtaja Altti Majava, Työvoimaministeriä
 POHJOISMAIDEN VÄLINEN MUUTTOLIIKE 1951 - 1973

Ennen yhteispohjoismaisen muuttokirjan käyttöönottoa lokakuussa 1969 maastaja- ja maahanmuuttajien tilastointi oli eri pohjoismaissa sangen epäyhtenäistä. Suomessa ei pohjoismaisesta muuttoliikkeestä ollut lainkaan tietoja käytettävänä vuosilta 1954-1969 ja Norjassakin vasta vuodesta 1958 lähtien. Tanskan ja Ruotsin, samoin kuin Tanskan ja Norjankin välistä muuttoliikettä koskevat luvut poikkesivat näiden maiden tilastoissa huomattavasti toisistaan; Tanskassa nähtävästi rekisteröitiin myös lyhytaikaiset työssäolot ulkomailla (tähän viittaa myös se, että nettosiirtolaisuus oli suurin piirtein yhtä suuri Tanskan ja Ruotsin/Norjan tilastojen mukaan).

- Pohjoismaiden välistä muuttoliikettä koskevat tilastot vuosilta 1951-1973 on esitetty oheisessa taulukossa pääasiassa Ruotsin ja Tanskan väestötilastojen perusteella. Muuttovirrat on siinä esitetty nettotuloksen mukaan alenevassa järjestyksessä.

Taulukon mukaan lähes 750 000 henkilöä muutti vuosina 1951-1970 pohjoismaista toiseen. Vilkkainta muuttoliike oli Suomen ja Ruotsin välillä: 294 000 suomalaista muutti Ruotsiin vuosina 1951-1970, mikä oli miltei 40 % kaikesta pohjoismaiden välisestä muuttoliikkeestä (vuosina 1966-70 vastaava osuus oli peräti 52 %). Toinen muuttoliikkeen valtavirta kulki päinvastaiseen suuntaan: Ruotsista Suomeen muutti 86 000 henkilöä eli 12 % koko muuttoliikkeestä. Muuttovirrat Tanskasta Ruotsiin sekä kumpaankin suuntaan Norjan ja Tanskan välillä olivat lähes yhtä suuret: 66 000 - 68 000 henkilöä (9%) kussakin tapauksessa. Muuttajia Ruotsista Tanskaan samoin kuin Norjasta Ruotsiin oli kaikkiaan noin 50 000 sekä Ruotsista Norjaan 34 000 henkilöä. Vähäisintä muuttoliike oli Suomen ja Tanskan sekä Suomen ja Norjan välillä.

Taulukosta ilmenee, että muuttoliikkeessä ei tapahtunut mainittavia muutoksia 1950-luvun alku- ja jälkipuoliskon välillä. Näin ollen yhteispohjoismaisen työmarkkinasopimuksen solmiminen ei välittömästi vaikuttanut työvoiman liikkuvuuteen pohjoismaiden kesken. Myöhemminkään ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia muissa muuttovirroissa kuin Suomen ja Ruotsin välisessä liikkuvuudessa. Tanskan ja Ruotsin välinen muuttoliike jopa hieman supistui 1960-luvulla, kun taas Norjan ja Ruot-

sin väliset muuttovirrat lisääntyivät tuskin mainittavasti. Sitä vastoin muuttovirta Suomesta Ruotsiin paisui voimakkaasti ja jyrkkiä heilahteluita osoittaen 1960-luvulla, jonka aikana lähes 200 000 suomalaista muutti Ruotsiin. Myös paluumuutto vilkastui mutta heikommin. Vuodesta 1971 lähtien muuttovirran pääsuunta kuitenkin kääntyi, niin että 1970-luvulla Suomi - samoin kuin Tanska ja Norja - ovat saaneet Ruotsilta jonkin verran muuttovoittoa.

Nettosiirtolaisuus Suomesta muihin pohjoismaihin oli vuosina 1951-1970 kaikkiaan noin 213 000 henkilöä, kun se Tanskan osalta oli noin 17 000 ja Norjan osalta noin 14 000 henkilöä. Ruotsin sama muuttovoitto puolestaan kohosi lähes 240 000 henkilöön. Tanskan ja Norjan välinen muuttoliike oli lähes tasapainossa: Norjan saatua 1950-luvulla muuttovoittoa Tanskalta muuttovirta kääntyi 1960-luvulla Tanskan eduksi. Vuosina 1971-1973 Suomi sai puolestaan Ruotsilta muuttovoittoa noin 16 000 henkilöä sekä Tanska ja Norja noin 3 000 henkilöä kumpikin. Syksystä 1973 lähtien Suomen muuttovoitto kuitenkin selvästi supistui - ja syksyllä 1974 muuttoliikkeen pääsuunta kääntyi jälleen Ruotsin eduksi.

+   +   +

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa Ruotsin ja muiden pohjoismaiden välisiä muuttovirtoja koskevat tiedot perustuvat Ruotsin väestötilastoon, Tanskan ja Suomen ynnä Tanskan ja Norjan välisiä muuttoliikkeitä koskevat tiedot Tanskan väestötilastoon sekä Suomen ja Norjan (ynnä vuosilta 1971-73 Norjan ja Tanskan) Norjan väestötilastoon. Suomen ja Norjan välinen muuttoliike vuosina 1956-60 on arvioitu vuosia 1960 koskevien tietojen nojalla. Tanskan ja Norjan välistä muuttoliikettä vuosina 1966-70 koskevat luvut ovat sulkeissa Tanskan tilastointiperusteissa v. 1969 tapahtuneen huomattavan muutoksen takia.

POHJOISMAIDEN VÄLINEN MUUTTOLIIKE viisivuotiskausittain vuosina 1951-1970
sekä kunakin vuotena 1971-1973

MIGRATIONS BETWEEN THE NORDIC COUNTRIES by five-year periods in 1951-1970
and annually in 1971-1973

vuodet years	Suomesta Ruotsiin		Ruotsista Suomeen		netto ¹⁾ net	Tanskasta Ruotsiin		Ruotsista Tanskaan		netto net
	F	S	S	F		D	S	S	D	
1951-55	47 500		15 400		32 100 S	19 700		12 400		7 300 S
1956-60	47 600		14 600		33 000 S	21 000		14 200		6 800 S
1961-65	74 100		20 500		53 600 S	13 700		12 600		1 100 S
1966-70	124 700		36 400		89 300 S	14 000		12 200		1 800 S
1971	16 600		18 700		2 100 F	2 400		3 400		1 000 D
1972	10 300		17 600		7 300 F	2 100		3 100		1 000 D
1973	9 000		15 900		6 900 F	2 400		3 400		1 000 D

vuodet years	Norjasta Ruotsiin		Ruotsista Norjaan		netto net	Suomesta Tanskaan		Tanskasta Suomeen		netto net
	N	S	S	N		F	D	D	F	
1951-55	11 500		8 400		3 100 S	1 300		1 100		200 D
1956-60	10 400		6 800		3 600 S	1 300		1 000		300 D
1961-65	12 800		7 200		5 600 S	2 800		1 100		1 700 D
1966-70	12 900		11 100		1 800 S	2 500		1 400		1 100 D
1971	2 300		3 000		700 N	800		800		0
1972	2 000		3 200		1 200 N	700		500		200 D
1973	2 300		2 700		400 N	...		...		...

vuodet years	Suomesta Norjaan		Norjasta Suomeen		netto net	Norjasta Tanskaan		Tanskasta Norjaan		netto net
	F	N	N	F		N	D	D	N	
1951-55	...		...		...	16 200		19 600		3 400 N
1956-60	(1 200)		(900)		(400)N	19 600		20 300		700 N
1961-65	1 100		900		200 N	18 600		15 900		2 700 D
1966-70	2 100		1 600		600 N	(12 300)		(10 800)		1 500 D
1971	500		300		200 N	2 600		2 600		0
1972	600		400		200 N	2 300		2 600		200 D
1973	500		500		0	2 300		2 800		500 D

1) Nettoluvun jäljessä oleva kirjain (N = Norja, S = Ruotsi, F = Suomi ja D = Tanska) ilmaisee, miksi maa kussakin tapauksessa on saanut muuttovoittoa.

The letter after the net figure (D = Denmark, F = Finland, N = Norway and S = Sweden) indicates the country gaining from the migration.

MIGRATIONS BETWEEN THE NORDIC COUNTRIES IN 1951-1973

Statistics concerning the inter-Nordic migrations were rather heterogeneous in the four Scandinavian countries before the introduction of the inter-Nordic migration certificate in 1969. The best available data are summarised in the appended Table, which is based mainly on the vital statistics of Sweden and Denmark.

Altogether nearly 750,000 persons migrated from one Scandinavian country to another during the years 1951-1970. The strongest flow was from Finland to Sweden 294,000 persons or about 40 per cent of the total; in 1966-70 as much as 52 per cent), while the next strongest flow went in the opposite direction (86,000 persons or 12 per cent). The flows from Denmark to Sweden and in both directions between Denmark and Norway accounted for 9 per cent (66,000 - 68,000 persons) each. About 50,000 persons moved from Sweden to Denmark, and from Norway to Sweden, during the 20 years under review, while 34,000 persons migrated from Sweden to Norway. The movements between Finland, on the one hand, and Denmark and Norway, on the other, were insignificant. - In the early 1970's the pattern of migrations changed considerably: Finland, Denmark and Norway gained some return surplus from Sweden, which had accumulated a net immigration of 240,000 persons from the three countries (208,000 from Finland alone) in 1951-1970. A resumption of the previous pattern was discernible during 1974, however.